

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1050

Vragen van het lid **Van Ojik** (GroenLinks) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *het bericht dat Ethiopië toch niet politieke gevangenen vrijlaat* (ingezonden 18 januari 2018).

Antwoord van Minister **Zijlstra** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 5 februari 2018).

Vraag 1

Kent u de berichtgeving over de aankondiging van Minister-President Desalegn dat Ethiopië alle politieke gevangenen wil vrijlaten¹ en het bericht dat zijn woordvoerder dit later tegensprak?²

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Weet u of de premier inderdaad verkeerd geciteerd is in eerstgenoemde berichten, zoals zijn woordvoerder later meldde?

Antwoord 2

Bij de vertaling van de verklaring van de premier van het Amhaars in het Engels waren inderdaad onzorgvuldigheden geslopen. Volgens de oorspronkelijke tekst zouden «leiders van politieke partijen die waren gearresteerd onder de antiterrorismewetgeving» worden vrijgelaten. De Ethiopische regering heeft overigens altijd ontkend dat er politieke gevangenen in Ethiopië zijn.

Vraag 3

Bent u bereid opheldering te vragen over de tegenstrijdige berichtgeving bij de Ethiopische autoriteiten?

¹ Koert Lindijer, «Ethiopische premier laat politieke gevangenen vrij», NRC Handelsblad (4 januari 2018) 14

² «Ethiopië gaat alle politieke gevangenen toch niet vrijlaten», Knack (6 januari 2018) <http://www.knack.be/nieuws/wereld/ethiopie-gaat-alle-politieke-gevangenen-toch-niet-vrijlaten/article-normal-947331.html>

Antwoord 3

Aangezien inmiddels duidelijk is dat een fout in de vertaling ten grondslag ligt aan de tegenstrijdige verklaringen en de Ethiopische regering inmiddels is overgegaan tot het vrijlaten van gevangenen, acht ik het op dit moment niet nodig om opheldering te vragen.

Vraag 4

Wat is de huidige situatie met betrekking tot politieke repressie en politieke gevangenen in Ethiopië?

Antwoord 4

Ethiopië heeft altijd ontkend dat het politieke gevangenen heeft, maar kent een strenge anti-terrorisme wet. Verschillende politici staan terecht voor het overtreden van deze wet, bijvoorbeeld omdat zij contact zouden hebben gehad met gewapende oppositiebewegingen. De VN Hoge Commissaris voor Mensenrechten Zeid Ra'ad Al Hussein riep Ethiopië in 2017 nog op de anti-terrorisme wet niet te misbruiken om de oppositie monddood te maken. Op 17 januari heeft Ethiopië honderden gevangene politici vrijgelaten uit federale gevangenis, onder wie de prominente oppositieleider Merera Gudina. Het zou in totaal om 528 gedetineerden gaan. De Ethiopische autoriteiten bezien of nog meer gevangenen uit regionale gevangenis in aanmerking komen. Hoeveel mensen uiteindelijk worden vrijgelaten en wie dat zijn, is nog onduidelijk. De federale regering heeft aangegeven dat wie zich schuldig heeft gemaakt aan moord, vernieling of «samenzwering om met geweld de constitutionele orde te ontmantelen» in elk geval vast blijft zitten. Op 27 januari jl. kondigde de regering van de Ethiopische regio Oromia aan dat nog eens 2345 gevangenen zullen worden vrijgelaten.

Vraag 5

Heeft Nederland onlangs contact gehad met de Ethiopische autoriteiten over mensenrechten of specifiek politieke gevangenen? Wat is er besproken en op welk niveau?

Antwoord 5

De Nederlandse Mensenrechtenambassadeur bezocht Ethiopië van 19 tot 22 juni 2017 en sprak onder meer met de plaatsvervangend Minister van Justitie, de Ethiopian Human Rights Commission (EHCR), DG Europa van het Ethiopische Ministerie van Buitenlandse Zaken, lokale en internationale NGO's en leden van oppositiepartijen. Bij al deze gesprekken bracht de Mensenrechtenambassadeur de Nederlandse zorgen naar voren over de gebrekkige ruimte voor oppositieleiden, media en het maatschappelijk middenveld. In bilaterale gesprekken met de federale en regionale autoriteiten benadrukt de ambassadeur dat mensenrechtenschendingen niet alleen de stabiliteit, maar ook het investeringsklimaat negatief beïnvloeden. Daarnaast is ook de EU actief op mensenrechtenterrein. Onder meer via de Artikel 8 dialoog over mensenrechten, waarvan de laatste plaatsvond in juli 2017. Tijdens deze dialoog is met premier Hailemariam gesproken over onder andere opheffing van de noodtoestand die toen nog gold en de dialoog tussen regeringspartij EPRDF en een aantal oppositiepartijen. Ook is gesproken over de noodzaak voor politieke hervormingen richting een meer inclusief bestuur.

Vraag 6

Op welke manier probeert Nederland Ethiopië ertoe te brengen de mensenrechtensituatie in het land te verbeteren en de politieke gevangenen vrij te laten?

Antwoord 6

Naast de onder het antwoord op vraag 5 genoemde activiteiten ondersteunt de ambassadeur met ontwikkelingsgeld capaciteitsopbouw van het Ministerie van Justitie, rechters, aanklagers, politieagenten en gevangenispersoneel. Nederland probeert het trage proces van politieke hervormingen en dialoog te ondersteunen via onder meer een programma met Netherlands Institute for Multiparty Democracy (NIMD). Aandacht voor mensenrechten vormt in deze activiteiten een rode draad.

Vraag 7

Bent u bereid om er bij de Ethiopische regering op aan te dringen om de oorspronkelijke aankondiging van de Minister-President gestand te doen?

Antwoord 7

Ethiopië is begonnen met het vrijlaten van gevangenen politici (of «politieke gevangenen»). Dat is, los van de naamgeving, een positieve en bemoedigende stap. Nederland zal de dialoog over mensenrechten voortzetten, zowel bilateraal als in EU-verband.